

a többi kamarilla ember. Erre vonatkozóan várom bizalmas utasításodat. Egyben kérem, hogy jelezd leveleim és külön ennek a levélnek a vételét.

Szívélyes üdvözlettel

MOL XIX Kgy 28. doboz „Károlyi 1947” (eredeti).

¹ Georges Bidault francia politikus, De Gaulle híve az ellenállásban, az MRP egyik alapítója. 1947–1948-ban külügyminiszter, 1949–1950-ben miniszterelnök. Károlyi követsége idején a feltétlen USA-barát politikát, a NATO-csatlakozást forszírozta.

² Nemestóthyról I. a Függelék I. 13. sz. levelét.

³ Újságíró, 1947–1951 között a nagyjából Nagy Ferenc vonalán álló, francia támogatást élvező párizsi *Magyar Hírnök* szerkesztője, majd 1951–1967-ben a SZER főleg Gallicus néven ismert munkatársa.

⁴ Habsburg Ottó.

⁵ Bobrik Arnó a háború végén Magyarország vichy követe, a háború után Habsburg Ottó híve.

⁶ Nem tudjuk, ki volt a bizalmas jelentésekben „T” megjelöléssel emlegetett követségi ügynök a disszidensek körében, de olyan jó kapcsolata volt magával Auerral is, hogy ezt igazolandó pontosan elmondta, mit beszélt Károlyi Chauvellel, a Quai főtitkárával – amit maga Chauvel mesélt el Auernak, az pedig „T”-nek (MOL XIX-J-1- u 60. doboz).

⁷ A levélen Molnár Erik kézzel írt megjegyzése: „Károlyi XI.17-én telefonon közölte, hogy fenti levélhez, amely talán túlzottan értékeli a kapott információkat, kiegészítő levelet küld. M. E.”

77. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 13.)

A hazai külpolitikai eseményekkel kapcsolatban elsősorban a Pfeiffer-ügy, másodszorban pedig az Associated Press tudósítójának kiutasítása alkalmából cáfolattal fordultam a különböző lapokhoz. Sajnos ebben a tekintetben azoknál a lapoknál, amelyek a magyarkérdésben eddig is barátságtalan magatartást tanúsítottak, még nem tudtam kelendő eredményt elérni.¹ Raymond Maneville, a Libération főszerkesztője azt a tanácsot adta, hogy baráti sorokkal forduljunk ezen lapoknak külpolitikai rovatvezetőihez, hogy személyes kapcsolatok révén a szerkesztő tudomására hozzuk a valódi tényállást. Az amerikai újságíró kiutasításával kapcsolatban sajtóelőadómmal a mellékelt szövegű levelet küldtettem szét.²

Megállapítottam, hogy az illető újságírók és szerkesztők cáfolatunkat tudomásul vették, és remélem, hogy hasonló esetekben később hasonló cáfolatok eredményre fognak vezetni.

MOL XIX Kgy 28. doboz (eredeti)

¹ L. a Levelezés V. kötetének 352. és 392. sz. dokumentumait. Ezekben a jelentéseiben Károlyi megírta Molnár Eriknek, hogy a Pfeiffer-párt szétverését és a hasonló akciókat nem lehet elfogadtatni a nyugati közvéleményre, mégis megtette, amit tudott.

² Mellékelve az AP-tudósító ügyében Gyomai által küldött levél másolata és egy általánosságban mozgó exozétervezet. – Varannai Aurél, aki 1945–1948 között a Reuter budapesti tudósítója volt, írja emlékirataiban: „...kiutasították az Associated Press Guinn nevű tudósítóját, aki azt jelentette, hogy Nagy Ferenc menekülése után vérfürdő volt Budapesten. Guinn kellemetlen kolléga volt, állandóan részeg – a feleségével együtt –, botrányokat rendezett és valóban tendenciózus, hamis jelentéseket adott.” (Varannai, 350.)

78. KÁROLYI MIHÁLY BOLDIZSÁR IVÁNHOZ

(Párizs, 1947. november 14.)

Államtitkár Úr,

Levelére válaszolva¹ örömmel hallom, hogy a Magyar Információs Iroda felállítása befejezett ténynek tekinthető, annál is inkább, mert most még fokozottabb mértékben

van szükségünk egy ilyen szervre, hogy megfelelően ellensúlyozhassuk az ellenünk irányuló propagandát. Ami az iroda nevét illeti: teljesen mindegy, hogy miként nevezzük és szívesen elfogadom a Dokumentációs Iroda nevet.²

A legnagyobb nehézség, a helyiség kérdése is megoldódott. Tudom, hogy eredetileg elleneztek, hogy az Iroda a konzulátusi helyiséggel együtt legyen. Ez az ellenvetés egy fél évvel ezelőtt talán még helyénvaló lett volna, de ma nemcsak pénzügyi, illetve takarékosági szempontból, de más meggondolásokból is esedik. Éppen ezért nagyon örülök, hogy ilyen gyorsan megszívlelte itteni megbízottainak tanácsát. Általában nem mulaszthatom el, hogy gratuláljak Magának szívósságáért és egyben hajlékonyságáért is. Az Iroda felállítását elsősorban Magának köszönhetjük, és remélem, hogy nem hiába küzdött ennek az intézménynek a megszervezéséért. Úgy látom, hogy munkatársai nagy lelkedéssel látnak hozzá a munkához.

Természetesen, mint minden ilyen esetben, most is bizonyos viták indultak meg az Iroda személyi összetételét illetően. Sajnos túlságosan sok az eszkimó és kevés a fóka. Fejtőnek az az elgondolása, hogy az elhelyezett cikkek arányában a nem állandó alkalmazottak is megtalálják számításukat, minden bizonnyal át fogja hidalni az ellentéteket. Az eredeti jelentésből annak idején kifejeztük Aranyossi fiát,³ mert ő akkor éppen Budapesten tartózkodott. Miután nyilvánvaló, hogy szükség van valakire, aki a francia szöveget mindenkor átfésüli, elsősorban egy olyan magyar származású franciára kell gondolnunk, mint Aranyossi, akinek anyanyelve francia, amellet kitűnő újságíró. Ezzel szemben Fejtő már elkötelezte magát egy másik francia újságíróval szemben. Ezt a kérdést tehát csak úgy lehet megoldani, hogy mind a kettőt foglalkoztatjuk, mégpedig az eredetileg megállapított fizetésnél valamivel alacsonyabb díjazással.

Faragó László Pálra vonatkozó megjegyzést tudomásul vettam. Ő továbbra is ellátja a követségi Bulletin szerkesztését, Gyomai sajtóattasé irányítása mellett.

Szívélyes üdvözlettel

MOL XIX-J-1-u Boldizsár-iratok 12. doboz, Párizs (eredeti)

¹ Boldizsár államtitkár 1947. október 8-i levelében közölte Károlyival (illetve pár nappal előbb külön levélben Fejtővel), hogy elfogadja a Fejtő által kidolgozott javaslatot a „Magyar Információs Iroda” felállítására és eljár az illetékeseknél a megfelelő finansziális háttér megteremtéséért. Egyetlen feltétele az volt, hogy a név „Dokumentációs Iroda” legyen, egyben kérte Károlyit, hogy ott alkalmazza Faragó László Pál párizsi újságírót, aki addig a követség Bulletin-jét szerkesztette, mint a korábban disszidált Mikes Imre (Gallicus) utóda. Mint más forrásokból kiderül, Faragónak más, titkos megbízata is volt más budapesti hivatalos szervtől.

² A követség státusához nem tartozó sajtó- és dokumentációs iroda felállítása Károlyinak mint követnek egyik első sikere, amit Boldizsár segítségével mellet saját tekintélyének is köszönhetett. Jelentőségét mutatja, hogy Bede István londoni követ keserű szemrehányásokat tett Boldizsárnak, mert ő nem kapott pénzt és lehetőséget hasonló sajtóiroda létesítésére, (l. Bede 1947. október 18-i levelét Boldizsárnak - *MOL XIX J-1-u Boldizsár-iratok 12. doboz. London*). Károlyi eredetileg Fejtőt kérte sajtóattaséának, de a Külügyminisztérium a KP számára megbízhatóbb Gyomait ajánlotta, aki szintén jó kapcsolatokkal rendelkező régi párizsi emigráns volt. Károlyinak azonban szüksége volt Fejtőre, és így került fel a sajtóiroda felállításának terve. Fejtő megszervezte és két évig vezette a jól működő irodát, lemondása után utóda addigi munkatársa, Bajomi Lázár Endre lett.

³ Aranyossi György az egykori párizsi kommunista emigráns. Károlyi régi munkatársa. Aranyossi Pál újságíró, műfordító (akkor a MUOSZ főtítkára) fia, Párizsban nőtt fel. Boldizsár november 26-án megköszönte Károlyi válaszáat, közölte hozzájárulását Aranyossi György megbízásához és megköszönte, „hogy Elnök Úr továbbra is foglalkoztatja Faragó László Pált” (*MOL XIX J-1-u Boldizsár-iratok 12. doboz, Párizs*).

79. OLTVÁNYI IMRE KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Bern. 1947. november 17.)

Kedves Mihály Bátyám,

A Bissier úrhoz adott ajánlóleveledet hálásan köszönöm. A Halász Ernő által küldött 100 svájci frankból nővérednek elküldtünk három élelmiszer-csomagot 80.30 svájci